

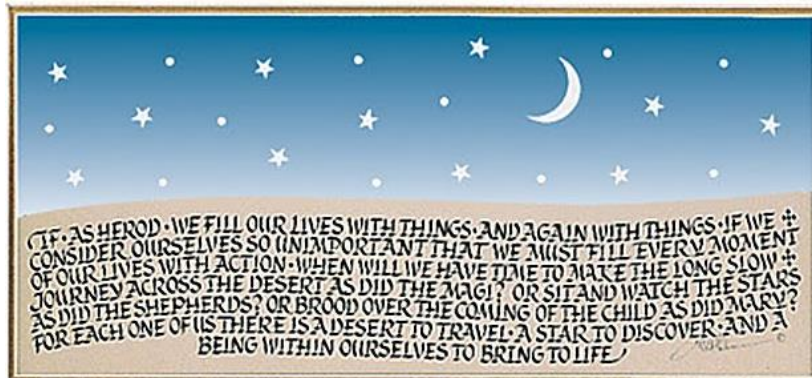
tijd om niets te doen

Nietsdoen lijkt wel het grootste taboe van onze tijd. We moeten zoveel: ons ontplooiën, werken (dat 1 op 1 gelijkgesteld wordt aan 'bijdragen aan de maatschappij'), kwaliteitstijd doorbrengen met gezin, familie en vrienden, sporten, blijven (waarbij, eigenlijk?), ons een mening vormen over van alles en nog wat. Ik moet altijd even denken aan die grappige maandverbandreclame: je kunt ermee bungeejumpen, paardrijden, skieën ... maar het hoeft niet, hoor.

Een erg mooi boek (oa) over dit onderwerp is *Stil de Tijd* van [Joke Hermsen](#).

Het citaat hiernaast vond ik in het boek [Eenvoud in Overvloed](#) van Sarah Ban Breathnach. (Lees [hier](#) waar het vandaan komt.)

If, as Herod, we fill our lives with things, and again with things, if we consider ourselves so unimportant that we must fill every moment of our lives with action, when will we have the time to make the long, slow journey across the desert as did the Magi? Or sit and watch the stars as did the shepherds? Or brood over the coming of the child as did Mary? For each one of us, there is a desert to travel. A star to discover. And a being within ourselves to bring to life.

And a being within ourselves to bring to life.

De belangrijkste zin is deze: als we onszelf als zo onbelangrijk beschouwen dat we elke minuut van ons leven met bezigheden moeten vullen, wanneer zullen we dan ooit tijd hebben om een reis door de woestijn te maken? Thomas Merton zegt het zo: *The active life. What a pity!* Het actieve leven, wat zonde!

Natuurlijk is dat geen pleidooi voor eeuwige luiheid. Het is een pleidooi tegen " bezig zijn " als enig toegestane tijdsbesteding. Reflectie, nadenken, inspiratie laten rijpen, is net zo goed actief. Alleen geen mens die het aan ons afziet. En dan trappen we in de val van de deugdzaamheid.

[Anne Lamott](#) raadt ons aan om op te houden met al dat gemultitask, met 'productief' zijn, met het eeuwige bereikbaar zijn, en we kunnen ook wat minder poetsen. Wil je aan het eind van je leven herinnerd worden als degene met het glimmendste huis? Nou dan! Er kwamen meer dan honderd reacties op haar artikel. Zoals deze: *A clean house is a sign of a wasted life.* (een schoon huis is een teken van een verspilld leven. Ha! Kunnen de modderpoezenpootjes op het parket nog wel een dagje wachten!)

de val van de deugdzaamheid

IK
BEN
NIET
AARDIG

Loesje

Aardig gevonden worden lijkt wel onze eerste levensbehoefte. Denk maar niet dat ik die neiging overwonnen heb. Kindeke herinnerde me er fijntjes aan, door me een Loesje-kaart te sturen met IK BEN NIET AARDIG erop. Veel had ik ook aan een uitspraak van Oprah Winfrey: *Nee zeggen is Ja zeggen tegen jezelf.*

Als je mensen geeft wat zij van jou verwachten, vergeet je dat jij op deze wereld bent met een taak die alleen jij kunt vervullen.

als je een kunstenaar wilt zijn kun je geen heilige zijn

De hele wereld helpen is loffelijk, natuurlijk. Het hele vrijwilligerscorps drijft op zulke bewonderenswaardige mensen. Maar als je héél eerlijk bent, zit daar dan ook niet een ietsiepietsie hoogmoed bij? Kijk mij eens Goed Doen? En doet dat je dan weer niet denken aan offerende ouders die vol martelaarsemotie verzuchten: altijd heb ik voor je klaargestaan, alles heb ik voor jou gedaan ... om daarmee een claim te leggen op jouw leven, als beloning voor het feit dat zij niet hebben gedaan wat ze werkelijk wilden? Hoe lang moet dat zo blijven doorgaan?

inspiratie uit deugdzaamheid

Wat natuurlijk ook kan, is het inzetten van jouw specifieke talent voor het nut van 't algemeen. Zie het als iets wegschenken van het mooie dat je gekregen hebt. Help iemand zijn of haar eigen talenten te ontwikkelen. Deel je kennis, je ervaring. Het enthousiasme waarmee jij over je ware roeping vertelt zal mensen meer raken en veranderen dan de zoveelste keer dat je op hun kat past, of hun boodschappen doet.

En jij van jouw kant doet extra inspiratie op. Je krijgt inzicht in hoe jouw kunst ontvangen wordt, en wat je eraan zou kunnen doen om dat te verbeteren. Je formuleert voor jezelf héél precies wat je wilt, wat je zoekt, en plotseling verschijnt er toevallig een nieuw boek over dat onderwerp, of je krijgt een tip van iemand. Zodra je je ware zelf – dat waar jij met je hele hart in gelooft – in de wereld zet, geeft de wereld je dingen terug.

maar dat komt misschien nog wel, ooit.
Voorlopig ben ik alleen nog maar bezig
met wat volgeeft mij de taak is voor
iedereen in het leven: Worden wie je
bent.

Toen ik er gisteravond nog vast lange
over nadacht kreeg ik veel van mezelf
op mijn kop: Leek kokosgeneuzen
dame, gelast dat ook voor een vrouw
in een achterlijk dorpje in India,
die de hele dag zweeft om alleen
maar het eten op tafel te krijgen!
Ho, nu blijft de pen welken ook tijd
van het papier af. Ik heb daarop geen
antwoord. Het enige antwoord is dat
jij in India er niet aan leeft dat ik
dit opschrijf. Dan zou het enige
lovenswaardige beroep ontwikkelings-
verke ~~de~~ zijn... kijk, ik vind des
nog steeds dat het niet goed is wat ik
doe. Het is een zwelgen in luxe, wat
sawieso verboden is.

citaat

Sta nog even stil bij het eerste citaat in dit hoofdstuk:

Mensen proberen hun leven vaak achterstevoren te leven: ze proberen meer dingen of meer geld te krijgen, zodat ze kunnen doen wat ze willen, zodat ze gelukkiger zullen zijn. Maar het werkt natuurlijk omgekeerd. Je moet eerst zijn wie je werkelijk bent, vervolgens doen wat je moet doen, om te krijgen wat je werkelijk wilt.

Margaret Young

Ze was een beroemde [zangeres](#) in de jaren twintig. Hoe ze zo wijs werd, heb ik niet kunnen achterhalen.

Maar onthou wat ze zegt. Je eerste prioriteit in het leven is zorgen dat je weet wie je werkelijk bent, en wat jij hier komt doen.

morning pages

Dit hiernaast schreef ik in mijn dagboek op 8 sept 1999. Het was de eerste keer dat ik The Artist's Way doorwerkte en de deugdzaamheidsval hakte er flink in.

Het mooie is, dat de MP's zelf antwoord gaven. Op de volgende bladzij:

Maar daarmee ontken ik mijn eigen uniciteit. Daarmee ontken ik ook dat alle kunstenaars iets goeds bijdragen aan de wereld. Daarmee bevestig ik weer wat me met de paplepel is ingegoten: leef je leven voor een ander.

Als jij niet doet wat je moet doen, zal niemand ter wereld en ter tijd dat ooit nog doen. Daarvoor hoeft je je niet bij de massa van goeddoeners aan te sluiten!

Dus ja, ik wist het toen al. Maar elke keer moet ik het opnieuw veroveren, mezelf weer doen inzien dat ik niets beters voor de wereld kan doen dan mijn eigen unieke gaven teruggeven.

wat eraan vooraf ging

In 1990 verhuisden we naar Oman. Ik zegde mijn baan op, en zag het helemaal voor me. Een zee van tijd, waarin ik van alles zou doen: schrijven, tekenen, schilderen, fotograferen, muziek maken ...

ik heb hem laten klotsen en er veel te weinig uitgevist. Ik heb me alles laten zeggen, laten doen, heb niet gestreden maar ben ziek geworden. En dat alles om mijn plicht te ontlopen? Mijn plicht om mijn talenten te gebruiken? Waarom, waarom? Waarom is het zo bedreigend om je eigen leven in je hand te nemen? Waar komt het gevoel vandaan dat je niet het recht hebt om voor jezelf te kiezen? Geen recht van spreken - dit moet ik denk ik heel letterlijk nemen.

Hella Kuipers